

Zlata poroka pri Negovi.

Dne 7. majnika t. l. obhajala sta Jakob Borko in njegova žena Ana, rojena Nedeljko, svojo zlato poroko in sicer v cerkvi Marijini na lep krščanski način, ker sta sprejela zakramenta sv. pokore in presv. Rešnega Telesa skupaj z dvema belooblečenima in z vencem okinčanima hčerima, res ganljivo. V krasnem obhodu v cerkev z godbo, z gosti in z domačim gosp. župnikom korakala sta jublanta z debelima svečama okoli oltarja k darovanju, in stopila pred oltar k zlati poroki. Domači gospod župnik so iz obrednika nagovorili jublanta, kakor tudi množico ljudstva jedernato in glasno, da se je od veselja skoro vse jokalo. Potem je bila peta sv. maša s »Te Deum laudamus« in sv. blagoslovom.

Točno ob dvanajstih opoldne podali so se gosti na desetih krasnih vozovih na dom jublantom. Cela veselica se je skoro štiri dni vršila, baš uzorno in slovensko! Napiitnice, petje, pa tudi izvrstna godba so povikšavale veselje gostov. K tej veselici povabljeni so bili tudi po izgledu ženitnine v Kani Galilejski sevé domači, pa tudi sosedni gg. župniki — še več, pri tej veselici želela sta imeti jublanta tudi čast. gospoda Fr. Simoniča, ker le njihovi zdravniški pomoči, izrazil se je hvaležno zlati ženin — mora se zahvaliti, da so mu zdravje ohranili do 82 let! Zivela zlatoporočenca!

Gospodarske stvari.

Ravno se drži, da bodeš zdrav!

(Konec.)

Pa ne le samo pri otrokih in mladih ljudeh se mora na držanje gledati, temveč tudi pri odraslih in starih osebah. Poznal sem osebo, ki je do svojega 38. leta dobro, ravno zrasena bila, potem pa ji je eno oko oslabela, in primorana je bila pri šivanju drugo oko bolje rabiti; nasledek tega pa je bil, da se je pri enostranskem držanju desna rama povzdignila in v teku 7 ali 8 let je bila prav grbasta. Kako dobro je, da se ljudje oblačiti morajo, da drugim ni treba kazati svojih telesnih napak, katerih so si večjidel sami krivi! Kako sedijo ženske, kedar šivajo, ali ko druga kaj enakega delajo! Kaj čuda, da se jih toliko na stran drži, posebno deklet, katera kot pesterne otroke zmirom nosijo na eni roki.

Pa ne le samo, kadar sediš, stojiš in hođiš, se je treba ravno držati, temveč tudi v postelji bi moral ravno ležati. Kako bi merali v postelji ležati, in kaka bi morala naša postelja biti, da bi primerno ležali? Pred vsem drugim bi morala postelja (španpet) zadosti dolga biti, da bi se truplo v nji popolnoma moglo stegniti in ravno počivati. Kar pa se tiče postelj, izmed 25 nista dve prav narejeni, ne da bi ljudje pripravnih ne hoteli, temveč ker to bolje ne razumejo. Trda slamnica ali vajšnica (matroca) je najboljša. Podzglavje (vajnkoš) naj bode le jeden ali k večjemu dva, z žimami ali s perjem trdo natlačena. Perje ne sme tako rahlo biti, da se glava v njem pogrezne, kajti to povzroči mnogo toplote in kri vleče kvišku in napravlja boleznj v glavi in v zobeh. Podzglavja naj bodo tako debela, koliko je prostora med plečami in glavo. Nekateri ljudje imajo po pet podzglavij, noge ležijo tudi visoko, na sredi pa je globoka jama, kako more truplo na tak način počivati? Čimbolj torej truplo ravno leži, tembolj si človek počine.

Nadalje se noge ne smejo k sebi potegniti ali skriti. Stariši in redniki naj pri otrokih na to posebno

pazijo. Ravno tako škodljivo je, pri ležanju roke na prsih ali nad glavo skrižema imeti; obojno moti krvotok, ker se ta le zmirom polajšati mora. Tudi se ne sme ležati na levi strani ali na roki. Najbolje je, da človek ravno tako v postelji leži, kakor da bi po koncu stal; roke se naj po dolgem trupla oklenejo. Lega naj bo na pol na hrbtu, na pol na desni strani. Odeja naj bo lahka, vendar naj celo truplo pokriva.

Velika pomanjkljivost je pri nekaterih dandanešnji tudi to, da premalo hodijo. Peš hoditi gosposki ljudje skoro nikdar nečejo, in vendar hoja pod milim nebom najbolj upliva na zdravje, na razvitek telesa in na lepo primerno držanje.

F. S. R.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah. ima svoj XIV. občni zbor v nedeljo, dne 20. maja, ob polu 4. uri popoldne v prostorih J. Kopriva. Vspored: 1. Pozdrav. 3. Podučljivi govor o sadjereji, govori g. Ant. Petriček. 4. Tajniško oziroma blagajniško poročilo. 4. Vpisovanje novih udov in vplačanje letnine. 5. Volitev novega odbora. 6. Prosti nasveti in slučajnosti. — Zborovanje bodo kratkočasili domači pevci po sledečem redu: I. Geslo, vgl. Tone Gotoveljski. II. Slovanska pesen, vgl. dr. B. Ipavic. III. Dolenska, narodna, četeroglasno postavil Fr. Grbič. IV. Oj banovci, koračnica, vgl. Iv. pl. Zaje. V. Domovina, vgl. A. Nedved. VI. Domovini, deklamacija, zložil S. Gregorčič. VII. Bleški zvonovi * * VIII. Mrak, vgl. dr. G. Ipavic. IX. Himna noči, vglasbil Bethoven. — Vstop vsakemu prost. — Gostje dobro došli. K obilni udeležbi prijazno vabi društveni odbor.

Živinska sol in živinoreja.

Umni živinorejci so po večletnem moledovanju in peticijah vendar enkrat dosegli, da dobimo letos živinsko sol. Večina soli je že razposlana in nekatere občine jo še prihodnji mesec dobijo. Kilogram soli z voznino stane 7 kr. in na veliko živino se je večjidel po 8 kg odredilo. Pri tej priliki se je dokazalo, da mnogo gospodarjev ne vé, kolike važnosti je sol za živino, kajti v nekaterih občinah se je samo par kmetov za živinsko sol oglasilo. Sol je živini potrebna, in če krmo vedno enakomerno solimo, postane krma mnogo boljša in okusnejša, posebno če imamo kislo krmo, je sol potrebna, da krmo solimo, vsled česar jo želodec ložje prebavi in se živina redi. Nesoljena kisla krma je pri živini to, kar pri ljudeh nezabeljena jed.

Vsak kmet vé, da edino živinoreja še dandanes nekaj dobička daje, in ker se sedaj izvrstno kaže, da bo zadosti sena in slame, je želeli, naj bi se naši gospodarji z vso marljivostjo živinoreje lotili.

Za živinorejo in kupčijo je pri nas ugodno, ker prvič je zadosti krme in drugič imamo dobro pleme, priročne sejme in železnice. Da bi od soli pri živinoreji obilno koristili imeli, dovoljujem si svetovati, da bi takole krmili: Krma naj se vedno 3—5 cm kratko reže in koruznica naj se s kropom popari, s soljeno vodo poškropi in vse dobro premeša. Samo ob sebi se razume, da se za vsak dan posebej s soljeno vodo poškropi, sicer bi se klaja poleti preveč sparila.

Živini, katero hočemo spitati, pa na debelo zdrobljeno zrnje (šrot), bodi-si fižol, zadnjo rž ali skuhan zmučkan krompir k rezi primešajmo. Molznim kravam pa k rezi primešana zelena grahorica, detelja ali trava in pozimi pa drobno zrezana pesa kaj dobro tekne. H koncu opomnim, da je za zdravje živine potrebno, da vedno enakomerno solimo in navadno se računni na veliko žival 30—50 gramov soli. Živinska sol je bolj slana, kakor je kuhinjska sol, in če bi preveč solili, bi živino preveč žejalo, kar bi bil povod raznim boleznim.

F. P.—k.

Sejmovi. Dne 19. maja pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Dne 21. maja pri sv. Duhu blizu Lučan, v Št. Juriju ob južni železnici in pri sv. Trojici v Slov. goricah. Dne 22. maja v Loki in v Radgoni. Dne 23. maja v Lembergu. Dne 25. maja v Lučah, Ivnici, Vitanju, pri Sv. Filipu v Veračah, v Jarenini, na Slivnici blizu Maribora, v Ormožu in Rogatecu.

Dopisi.

Iz Maribora. (Omikanim Slovence.) Kakor slavna »družba sv. Mohorja« skrbi posebno za priproste Slovence, tako skrbi »Matica Slovenska« za olikane. Matica je naš edini večji slovstveni zavod, rekel bi, slovenska akademija, zato je dolžnost vsakega olikanega Slovence, da jo podpira. Za udnino 2 gold. dobi vsak ud tri krasne knjige, letos pa bodo najbrž štiri in sicer: 1. Letopis z zanimivimi znanstvenimi razpravami. 2. Dr. Kos: Doneski k zgodovini Škotje Loke. 3. Zgodovina slovenskega slovstva I. zvezek od dr. Glaserja. 4. Knjiga, izdana iz Knezove zapuščine. S temi knjigami bo gotovo vsakdo lahko zadovoljen, zato je le želeli, da pristopi čim več udov in se sčasoma sedanje število udov 2300 podvoji. Le pri vsestranskem zanimanju slovenskih olikanih krogov more se Matica uspešno razvijati in napredovati v blagor in razcvit slovenskega slovstva in znanstva. Da se to zgodi, želi gotovo vsak Slovenec. Naj se torej vse olikano slovenstvo združi v Matici Slovenski, da se bomo tudi z njo lahko ponasali pred svetom, kakor z Mohorjeve družbo! — Ker še tudi marsikateri odlični bralec »Slov. Gospodarja« ni matičar, zato kličem vsem: Pristopite! C.

Iz Gornje Radgone. (Kmetom v predavrek.) Vračko ima sladek jezik, če se gre za njegove lastne koristi. On Vas hoče na svoje limanice zvaбити rekoč: »Jaz sem sam kmet, jaz tedaj najbolje vem, kje vas črevelj tišči, jaz jedini Vas morem vseh nadlog rešiti. — Res lepe besede so to, ali samo prazne besede; naj si najprej sam pomaga! Oglejte si njegovo gospodarstvo, mislim, da ni ravno najboljšo. Naj sam najprej pokaže, da vé sam sebi pomagati, potem mu morebiti bode verjeti. Res ima dobro voljo, a samo dobro voljo kmetom pomagati, dokler pa tega ne bode storil, mu tudi nič ni verjeti, ker obljubil je že marsikaj, ali držal skoro nič ni. Le častihlepnost ga spravi do tega, da govori o pravihah kmeta in da se štuli za odrešenika kmetov. — Kakov prijatelj Vam je Vračko, razvideli boste iz tega, če ga opazujete kot okrajnega predstojnika. Vlada Vas kakor kak turški aga, veli Vam, tukaj mora biti cesta, meni nič, tebi nič vzame ti kot zemljišča za cesto, na raboto morate tudi iti in delati kakor pred 48. letom, ko ste se bili podložniki. Akoravno Vam je poprej rekel, da cesta ničesar ne bo koštala, ali plačati morate vrhu tega tudi še. Drevje ob cestah dá Vam posekati, prepoveduje Vam jarke delati na Vašem zemljišču itd. Skrbi sicer za živinorejo, kupuje bikece, ali plačati jih bodele morali Vi sami, on je strožji in odurnejši kakor vsak dosedanjih načelnikov, pravi pravecati turški paša. Kake da so sedaj ceste, to pa sami vidite. Opazujte ga še, če pridete v opravkih v pisarno okrajnega zastopa, kako se obnača proti takemu, kateremu ni prijatelj, kako zarenči nad njim in kako ga odpravi, in vendar bi moral kot okrajni predstojnik biti z vsemi jednako prijazen. — Oj kako je prijazen z radgonskimi gospodi, kako se jim klanja; ali zakaj bi Vam o tem pisal, opazujte ga sami, in oči se Vam bodo odprle. Vi, kmetje ste mu ravno prav, da mu pomagata na stol okrajnega načel-

nika in k plači od 360 gold. Kako se Vam je Vračko laskal, ko je še bil dr. Gorički okrajni predstojnik, »to je preveč za naš ubogi okraj, da bi predstojnik dobil toliko plače; to ne gre; ko bi jaz bil predstojnik, jaz bi precej odnehal itd.« Človek bi res mislil, da bode kot predstojnik vse zastoj delal, da mu je samo za korist kmetov. O Lükovnjak, o Lükovnjak, ti si fajn tiček. — Ali spoznavamo te in s časom te bomo tudi vsi popolnoma spoznali, ker pretipali ti bomo kakor v svetem pismu stoji, srce in obisti, predno bodeš za vrednega spoznan. — Nazadnje hočem Vam še edno povedati, namreč hočem Vas spomniti na geslo našega presvetlega cesarja: »Z združenimi močmi«. Da, z združenimi močmi, z gospodi našega okraja, z duhovnimi in posvetnimi, bomo dosegli boljšo bodočnost našim otrokom. Ne kmet kmeta, ampak gospod za kmeta in kmet za gospoda, tako bomo napredovali nam in materi Sloveniji v slavo in blagor. — To za danes Vam, dragi bralec, v premišljanje.

Star Ščavničar, neduhovnik.

Od Sv. Petra pod Sv. gorami. (Prijetni in žalostni dogodki). God Matere božje Pomočnice se bode na Sv. gorah letos drugi dan po Telovem, 25. maja oblihal, ker je 24. maja praznik. — Stari ljudje pravijo, da je bila leta 1834. tako zgodnja in lepa spomlad kakor letos, in tisto leto je dal Bog najboljše vino, kar ga pominjo. April ni bil to leto muhast po stari navadi, temveč stanovito lepo vreme je trpelo 5 tednov, da so bile bukve 14 dnij pred Jurjevim zelene in ptičev zgodaj obilno, ter je rajsko veselje skozi hoste hoditi in poslušati posebno, kako slavčki drobijo svoje pesmice. Kjer je uš staremu trsu prizanesla, je veliko grozdja na njem. Bog daj uspeha tudi pri amerikancu. Kdo bi pozabil na čase, ko se je vina cedilo, da bi ne segal za orodje ter se z molitvijo in pridnim delom Bogu ne priporočal zopet za sladko kapljo? Zelo bi koristilo, ko bi še več sadnega drevja sadili. Kdor je hodil v Šmarje, je videl, koliko je tam šadja za cesto nasajenega, da smukne v žep marsikateri desetak in so lani gruševca polovnjak po 20 gold. prodajali, za boljše ceno kakor prej vino. Krščanska pridnost hasne. Če ne razumejo gospodarji dosti o sajenju, bi naj poklicali potovalnega učitelja iz vinorejske šole, da razloži in pokaže, kakor po drugod. — Veliko dohodkov bo treba pri nas za cerkev in novo šolo in velikanske občinske stroške, ker se mora strašno veliko v bolnišnice vplačevati in ljudi rediti, ki so se celo mladost po drugod klatili, na stare dni pa se obesijo občini na žep. — Od novega leta smo doživeli marsikaj neprijetnega. Bolezni so pobrale do 6. maja 45 ljudij; 14 jih je doživelo čez 70 let, 5 čez 80, jeden celo 93 let, pa tako hudo vendar niso boleznij pri nas razgrajale, kakor na Bizeljskem in v Kraljevcih na Hrvatskem. Eno žensko je mrtvud zadel, da je bila pri priči mrtva. — Dne 10. aprila je v Zagaju čedna »gorea« pogorela, da so bolno osebenko s težavo rešili. Če le ni hudobna roka parkljev stegnila? — Dne 26. aprila se je bilo bati toče, ker je od Kozjanske strani hudo gromelo, po Koprivnici je bojda zelo potokla. Bog nas je varuj! V soboto po Križevem je ob edenajstih med hudo ploho naletela, pa ni škode, moralo je tedaj še toplo biti v zraku, do petih večer se je pa tako shladilo, da je sneg čisto po zimsko šel. — Pred tremi tedni so morali pse pripeti, ker je eden začel stekati. — Dne 1. maja je Sotla poplavela travnike. — Sliv bo malo, ker je veter cvetje obral. Pač ni nič stanovitnega na svetu. — Narodnega društva, se mi zdi, ni enega v celem velikem Kozjanskem okraju, čeravno bi 4 trgi lahko kaj storili, da bi tam pa tam ne vladala trohica naših nasprotnikov. Kolikor sem slišal, se je letos v večih farah več ljudij za Mohorsko družbo oglasilo. Lani